

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

13274
Gk-71

Sayı: 34930642-610-66189
Konu: Soru Önergeleri(7/13274)

25.06.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Mesut DEDEOĞLU tarafından Bakanlığımıza tevcih edilen 7/13274 Esas Numaralı yazılı soru önergesine verilen cevabi yazımız, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Fatma ŞAHİN
Bakan

EKLER :
Soru Önergesi cevabı

Guvenli Elektronik İmza:
Aslı ile Aynıdır

26.06.2013.

Sebahattin BAYRAK
İlçe Müdürü

Bu Evrak Elektronik Ortamda İmzalanmıştır.

Adres : Eskişehir Yolu Söğütözü Mahallesi 2177.Sokak No:10/A
Çankaya/ANKARA
Telefon :
e-posta : sebahattin.bayrak@aile.gov.tr

Ayrıntılı Bilgi : S. BAYRAK İlçe Sosyal Hizmetler Müdürü
Faks :
Elektronik Ağ: www.aile.gov.tr

Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Mesut **DEDEOĞLU**'na Ait 7/13274 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazırlanan Cevap Metni

İlgili soru önergesinde;

“2005 yılında çıkartılan 5378 sayılı kanunla hükümete yedi yıllık bir süre verilmiş ve bu süre içinde kamu kurum ve kuruluşlarına ait mevcut resmi yapıların, tüm yolların, kaldırımların, yaya geçitlerinin, açık ve yeşil alanların, spor alanlarının, sosyal ve kültürel alt yapı alanları ile umuma açık her türlü özel yapıların engellilerin erişebilecekleri uygun duruma getirilmesi planlanmıştır.

Hükümete verilen bu yedi yıllık süre 7 Temmuz 2012 tarihinde dolmuştur. Hükümet eksikler nedeniyle, bu süreyi 3 yıl daha uzatmış ve uygulamayı 7 Temmuz 2015 tarihine ertelemiştir.” ifadeleri yer almaktadır.” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1: Bağlı kurum ve kuruluşlarınızda, yedi yıllık bu süre içinde engellilere yönelik olarak başlıca hangi çalışmalar yapılmıştır?

SORU 2: Kamu kurum ve kuruluşlarınızda, kanunda yer alan düzenlemelerin yüzde kaçlık bölümü gerçekleştirilmiştir?

SORU 5: Engellilere konusunda eksik kalan düzenlemeleri 7 Temmuz 2015 tarihine yetiştirmeyi planlıyor musunuz? Bu konuda çalışmalarınız var mıdır?

CEVAP 1-2-5: Engellilerin toplumsal hayata katılımının önündeki engellerin kaldırılmasına yönelik olarak ulaşılabilirlik konusu Bakanlığımızın öncelikli gündem maddelerinden biri olmaya devam etmektedir.

Bakanlığımızca 5378 sayılı Kanun'da öngörülen süre içinde yükümlülüklerin yerine getirilmesini teminen, kurumların yükümlülükleri konusunda bilgilendirilmesine, yükümlülüklerin yerine getirilmesine yönelik olarak kurumlara teknik bilgi ve destek verilmesine, uygulamayı hızlandırmaya ve uygulamayla ilgili faaliyetlerin derlenmesine ilişkin çalışmalara yoğun ve kapsamlı bir şekilde devam edilmektedir.

5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun ile başta yerel yönetimler olmak üzere ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına getirilen yükümlülüklerin hayata geçirilmesine yol göstermek amacıyla, 12.07.2006 tarihinde 2006/18 sayılı Başbakanlık Genelgesi yayımlanmış, mevzuata uygun şekilde düzenlemelerin yapılması için gereken önlemlerin alınması zorunluluğunu vurgulayan 12.08.2008 tarihli bir Başbakanlık Talimatı tüm kamu kurum ve kuruluşlarına gönderilmiştir.

Ayrıca Bakanlığımız tarafından 2011 ve 2012 yıllarında 81 İl Valiliğine gönderilen yazılarda, ulaşılabilirlik konusundaki yasal zorunluluklar hatırlatılmış, Engelliler Hakkında Kanunun

geçici 2. ve 3. maddeleri ile hüküm altına alınan hususların tüm illerde yapılı çevreyle ilgili görev ve sorumlulukları olan ilgili kurum ve kuruluşlar ile yerel yönetimlerce uygulanmasına yönelik tedbirlerin Valilikler tarafından ivedilikle alınması talep edilmiştir. Yine Bakanlığımız tarafından tüm Bakanlıklara ve yerel yönetimlere dağıtılmak üzere İçişleri Bakanlığı'na gönderilen 10.01.2012 tarih ve 218 sayılı yazıda Bakanlıklara söz konusu mevzuat ve çalışmalarda yararlanılacak kaynaklar hatırlatılarak, Bakanlıkların merkez birimleri ve genel müdürlükler ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşların bilgilendirilmesi ve gerekli çalışmaların yapılmasının sağlanması talep edilmiştir.

Bakanlığımız tarafından kamu kurum ve kuruluşları ile yerel yönetimler tarafından yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerle destek vermek amacıyla;

- Mevcut yapılı çevrenin ulaşılabilirlik düzeyinin belirlenmesine yönelik olarak hazırlanan "Açık Alanlar ve Binalar Ulaşılabilirlik Tespit Formları"na ilişkin uygulamalar konusunda sorumlu kurum ve kuruluşların bilgilendirilmesi yapılmaktadır.
- Ulaşılabilirlik konusunda bilgi ve bilinç düzeyini artırmak ve standartların uygulamaya dönüşmesini sağlamak için, yerel yönetimlerin üst düzey yöneticileri ve teknik elemanları için Türkiye Belediyeler Birliği işbirliği ile yurt genelinde 15 adet geniş katımlı Ulaşılabilirlik Bölgesel Paylaşım Toplantısı düzenlenmiştir. Aynı amaca yönelik olarak tüm Bakanlıklar, bağlı, ilgili ve ilişkili kurumlar dahil olmak üzere kurum ve kuruluşların yönetici ve teknik personeline Ulaşılabilirlik Bilgilendirme Toplantıları gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda 6.000'den fazla yönetici ve teknik personele bilgilendirme yapılmıştır.
- Ulaşılabilirlik Eylem Planı kapsamında YÖK Başkanlığı ile işbirliği yapılarak, fakültelerin ilgili bölümlerinin müfredatlarına "erişilebilirlik" konusu eklenmiş olup, benzer çalışmalara Bakanlığımız ile YÖK arasında imzalanan işbirliği protokolü çerçevesinde devam edilmektedir.
- Açık alanlar ve binalara ilişkin erişilebilirlik standartlarının revizyonu tamamlanmış, ayrıca Hissedilebilir Yüzey Standardı oluşturulmuştur.

Bakanlığımıza bağlı birimler Temmuz 2012 tarihinden itibaren Eskişehir Yolu Söğütözü Mahallesiindeki binada hizmet vermekte olup, hizmet binamız engellilerin erişilebilirliğine uygundur. Bakanlık hizmet binasında, standartlara uygun asansörler, engelli tuvaletleri, yeterli sayıda engelli otoparkı, indüksiyon döngü sistemi ve engellilerin ulaşılabilirliğinin sağlanmasına ilişkin diğer uygulamalar bulunmaktadır. Bununla birlikte yeni hizmet binasında görme engelliler için braille alfabesi, latin alfabesi ve kabartmalı her türlü sembolün yer aldığı yönlendirme, bilgilendirme amaçlı tabela harita ile yüzeyler için engeller ve yön değişimleri uyarıları konulacaktır.

Engellilerimize yönelik bakım hizmetlerinin verildiği "Engelsiz Yaşam Merkezleri"imiz 2008 yılından bu yana tip projeler çerçevesinde ulaşılabilirlik kriterlerine uygun bir şekilde inşa edilmektedir. Bakanlığımızın kurulmasından sonra, Bakanlığımıza bağlı tüm kuruluşlar için ihtiyaç programları ulaşılabilirlik kriterleri doğrultusunda güncellenerek yeni yapılacak tüm kuruluşlara ilişkin projelerin bu kriterler doğrultusunda oluşturulması sağlanmıştır. Yeni inşa

edilecek kuruluşların bu kriterlere uygun bir şekilde inşa edilmesinin yanı sıra mevcut kuruluşlarımızda da gerekli düzenlemelerin yasal süresi içinde tamamlanmasına yönelik çalışmalara devam edilmektedir.

Bununla birlikte 5 Ocak 2013 tarihinde yürürlüğe giren Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik'in 8 inci maddesinin sekizinci fıkrasında; konukevi binalarının engelliler için erişilebilir olmasının sağlanacağı hüküm altına alınmıştır. Bu şekilde kadın konukevlerinin fiziksel koşullarının hizmetten yararlanacak kişilerin özel durumlarına cevap verebilecek bir niteliğe kavuşturulması amaçlanmıştır.

Söz konusu Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde ise engelli çocuğu bulunan kadınların can güvenliği riski olmamak kaydıyla, talep edilmesi ve gerekli olduğuna dair sosyal inceleme raporuna istinaden ve Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi tarafından uygun görülmesi halinde, kira ve iaşesi karşılanmak üzere bağımsız bir ev kiralanmak suretiyle barındırılması yoluna gidilebileceği hüküm altına alınmıştır. Bu şekilde yine kişilerin engellilik durumunun özel bir hizmeti gerektirebileceği göz önüne alınarak bu kişilere yönelik pozitif ayrımcılık uygulamasına gidilmiştir.

Diğer taraftan, aynı maddenin (e) bendinde şiddet görmüş zihinsel engelli kadınların Kadın Konukevine başvurmaları durumunda kendilerine uygun sosyal hizmet kuruluşuna yerleştirilerek, yerleştirme işleminin Bakanlığımız Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bildirileceğinin düzenlemesi ile bu kadınların ihtiyacı olan hizmetlerden en iyi şekilde faydalanması ve konuya ilişkin koordinasyon sağlanması hedeflenmiştir.

Bahsedilen maddenin (h) bendinde ise bedensel ve zihinsel engelli kadınlar hakkında ilgili kamu kurum ve kuruluşları veya sivil toplum kuruluşlarından destek alınacağı yönündeki düzenlemeyle, toplumun kırılğan kesimini oluşturan bu bireylere yönelik hizmetlerin sunumunda katılımcı ve işbirliği içinde bir mücadele yürütülmesinin önemi ortaya konulmuştur.

Ayrıca Bakanlığımızca 2012 yılında başlatılan Ulaşılabilirlik Destek Projesi (UDEP) ile, farklı kentsel kullanımları içeren pilot alanlar için bilimsel ölçütlere ve TSE standartlarına uygun olarak hazırlanan projelerin 7 ilde Valilikler aracılığı ile desteklenmesi, Bakanlığın teknik bilgi desteği ile illerde yapılması amaçlanan bu çalışmalarla ulaşılabilirliğin kent ve ülke genelinde yaygınlaştırılması amaçlanmıştır. Söz konusu projeye 2013 yılında da devam edilecektir.

04/07/2012 tarihli ve 6353 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 34 üncü maddesi ile 5378 sayılı Kanun'un geçici 2 nci ve 3 üncü maddelerinde yapılan değişikliklerle ulaşılabilirlikte etkin bir denetim ve izleme mekanizması kurularak, uygulamaların hayata geçirilmesinin hızlandırılması amaçlanmıştır. Söz konusu değişiklikle, erişilebilirlik standartlarının uygulanmasının izlenmesi ve denetiminin illerde Aile ve Sosyal Politikalar, İçişleri, Çevre ve Şehircilik, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlıkları ile ilgili konfederasyonların temsilcilerinden oluşan

komisyonlarca yapılması, öngörülen süre içinde yükümlülüklerini yerine getirmeyenlere idari para cezası uygulanması ve idari para cezalarının ulaşılabilirlikle ilgili çalışmalarda kullanılması hükme bağlanmıştır. Yerel düzeyde izleme ve denetleme mekanizmaları oluşturulmasının ve bu mekanizma içinde kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcilerinin yanı sıra engelli konfederasyonları temsilcilerinin de yer alacak olmasının, uygulamaların takibinde ve standartlara uygun uygulamaların yapılmasında etkinliği artıracak değerlendirilmektedir.

"Ulaşılabilir bir Türkiye" hedefi doğrultusunda, 2013 yılı içinde ivedilikle uygulama yönetmeliğinin yürürlüğe konması, izleme ve denetim mekanizmasının oluşturulması, bilgilendirme ve teknik destek yoluyla ulaşılabilirliğe ilişkin uygulamaların hızlandırılması amaçlanmaktadır.

SORU 3: Yedi yıllık süre içinde bu düzenlemelere, hangi kaynaktan toplam kaç para harcanmıştır?

CEVAP 3: Ulaşılabilirliğin sağlanmasına ilişkin düzenlemeler birbirinden farklı nitelikler taşımakta olup, bu çerçevede konuya ilişkin harcamalar bütçenin gayrimenkul sermaye üretim giderleri, büyük onarım, küçük onarım, mamul mal alımları ve menkul mal gayri maddi hak alım ve onarım giderleri gibi farklı kalemlerinden yapılabilmektedir. Ayrıca, bu kalemler altında münhasıran ulaşılabilirliği sağlamak amacıyla yönelik düzenlemeler için yapılan harcamaların takip edilebilmesini sağlayacak ayrı bir kısıtlım bulunmamaktadır.

SORU 4: Düzenlemeler, bu yedi yıllık süre içinde kaynak yetersizliğinden dolayı mı tamamlanamamıştır?

CEVAP 4: Gerekli düzenlemelerin yasal süresi içinde tamamlanmasına yönelik çalışmaların gerekli kaynak planlamasının yapılması ilgili Kurumların yükümlülüğüdür.